

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1929 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till skadeersättningar åt vissa fiskexportfirmor på grund av inträffat dröjsmål vid transport å statens järnvägar.

(4:e avd.)

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 144, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har herr *E. Lithander* hemställt, att riksdagen måtte bevilja ett anslag av sammanlagt 96,583 kronor 53 öre, att såsom ersättning för de skador och förluster, som under angivna förhållanden åsamkats de i en motionen bifogad tablå upptagna fiskexportfirmor, utbetalas till samma fiskexportfirmor med det belopp till envar firma, som finnes angivet i tablåns sista kolumn.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, hänvisas till motionen.

Under tiden från och med den 26 februari 1924 till och med den 1 påföljande mars mottog, enligt vad i motionen närmare omförmäles, statens järnvägar för befordran som ilgods över Trälleborg och Sassnitz till olika utländska bestämelseorter från ett flertal fiskexportfirmor i Göteborg färsk sill, som i Göteborg inlastades i av järnvägen tillhandahållna järnvägsvagnar. Dessa vagnar befordrades emellertid icke med färja från Trälleborg förrän under dagarna den 7, den 8 och 9 mars 1924. Genom dröjsmålet med vagnarnas avsändande från Trälleborg tog sillen skada, och åsamkades fiskexportfirmorna därigenom förlust och kostnader till belopp, som enligt uppgift skulle sammanlagt uppgå till omkring 100,000 kronor.

Ifrågavarande ersättningsanspråk hava varit föremål för domstols prövning, varvid dock de framställda yrkandena ogillats. I dom den 28 november 1928 har högsta domstolen utlätit sig sålunda:

»I målet är väl upplyst, att till följd av issvårigheter färjförbindelsen mellan Trälleborg och Sassnitz under tiden från och med den 25 februari till och med den 6 mars 1924 varit vissa dagar helt inställd och andra dagar endast kunnat i begränsad omfattning upprätthållas, samt att till följd härav de i målet ifrågakomna elva vagnslaster färsk sill, vilka avsänts från Göteborg under tiden från och med den 26 februari till och med den 1 mars, icke kunnat vidarebefordras från Trälleborg till Sassnitz förrän den 7, den 8 och den 9 mars.

Med hänsyn till förhållandena, sådana de gestaltat sig under dagarna före den 2 mars, få emellertid järnvägsmyndigheterna anses dittills icke hava

saknat fog för sitt antagande, att avbrottet icke skulle bliva av varaktigare beskaffenhet, utan att färjförbindelsen skulle kunna i erforderlig utsträckning upptagas inom sådan tid, att fara för godsets försäkring icke behöfde föreligga.

Vid sådant förhållande kunna järnvägsmyndigheterna genom att ej låta sända vagnarna över Danmark eller förrän den 2 mars utsända meddelande, däri avsändaren underrättats om hindret och hans förfogande över godset infordrats, icke anses hava åsidosatt vad dem enligt de för befordringen gällande föreskrifter ålegat.

Då bolaget ¹⁾ ej heller eljest ådagalagt någon omständighet, på grund varav järnvägsstyrelsen skulle kunna åläggas ersättningsskyldighet i omstända hänseendet, prövar Kungl. Maj:t vidkommande huvudsaken lagligt fastställa hovrättens domslut.

I fråga om rättegångskostnaderna var der med hänsyn till sakens beskaffenhet hovrättens dom på det sätt ändrad, att bolaget befrias från den bolaget i sådant hänseende ålagda betalningsskyldighet.

Bolaget berättigas att återbekomma det till säkerhet för kostnadsersättning åt motparten nedsatta belopp, etthundrafemtio kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Av utredningen framgår att såväl de båda underrätterna som högsta domstolen ogillat framställda krav på ersättning i anledning av det inträffade dröjsmålet med ifrågavarande godsvagnars befordran. Att riksdagen, sedan det mot statsverket framställda anspråket på gottgörelse sålunda blivit efter rättegång i laga ordning ogillat, nu skulle ställa medel till förfogande för reglering av samma fordringsanspråk, måste av principiella skäl ingiva betänkligheter.

På grund härav och under hänvisning i övrigt till ovan återgivna domskäl får utskottet därför avstyrka motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Lithanders förevarande motion (II: 144) ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 april 1929.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

¹⁾ Aktiebolaget Almquists fiskaffär.